

עפ"ג 23655/03 - אבבה הגוס נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים שבתו כבית-משפט לערעורם פליליים לפני כב' השופטים - י' נעם, ר' פרידמן-פלדמן ומ' בר-עם

עפ"ג-15-03-23655 אבבה הגוס נ' מדינת ישראל

אבבה הגוס

המעורער

עו"ב"כ עו"ד ע' הדנה וח' רובינשטיין

נגד

מדינת ישראל

המשיבים

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

פסק דין

השופט ר' פרידמן-פלדמן:

ערעור על גזר דין של בית משפט השלום בירושלים (כבוד השופט איתן קורנהאוזר) מיום 28.1.2015, בת"פ 12-03-46494, לפיו נגזר על המערער מאסר למשך 5 חודשים לריצוי בעבודות שירות ומאסר על תנאי.

הערעור נסוב כנגד הטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות.

1. המערער הורשע, לאחר שמיית הכוחות, בעבירה של תקיפה שוטר בנסיבות מחמירות, וזכה מעבירה של העלבת עובד ציבור.

על פי עובדות כתוב האישום, מעט לפני חצות, בלילה שבין 14.1.2011 ל-15.1.2011, במסגרת סיור שגרתי, הבחינו השוטרים גבריאל בן לולו ואיילת יעקב בחבורת צעירים היושבים בתחנת אוטובוס בבית שימוש, שבו יכלו לסייע המשקה. בהתקרbum לחבורה, הבחינו השוטרים כי הצעירים מנסים להחביא את קופסאות המשקה והריכזו כי מדובר בשוקה אלכוהולי. השוטר בן לולו הגיע למקום המחבוא ושפר את תכולת הקופסאות. תוך שהוא שופך את המשקאות, החל המערער, שריח חריף של אלכוהול נדף מפיו, לכנות את השוטר "גזען" ולומר כי הוא שונה אותו. השוטר פנה לבדוק תעודות זהות של הצעירים, בן לולו ניסה להפריע לו, ואז תפס אותו השוטר בידו והיזז אותו מהמקום. השוטר בן לולו ניסה שוב לבדוק תעודת זהות של אחד הצעירים, ואז נתן המערער מהה ביד ימינו של השוטר והסיטה כלפי מטה. השוטר הודיע למערער כי הוא מעוכב, והמערער המשיך לצחוק לעבר השוטרים כי הם גזעניים, ניסה להימלט מהמקום, וכשתפס השוטר בידו נגח המערער בראשו של השוטר. השוטר בן לולו הודיע למערער כי הוא עוצר, המערער המשיך

להתנגד, והיה צריך בהזמנת נידת נוספת. בהמשך, ולאחר שהמערער המשיך להשתולל, נאלצו השוטרים להזהירו כי ישתמשו נגדו באקדח טיזר, אך רק כאשר כוון אקדח הטיזר לעבר המערער, הוא הפסיק להתנגד. במהלך הנסעה בnidat cinha המערער את השוטר "גזען" ו"שונא שחורים".

2. לקראת הטיעונים לעונש הגיש שירות המבחן תסקרים בעניינו של המערער.

בתסוקיר הראשון, מיום **18.11.2014**, מצינת קצינת המבחן כי הקשר עם המערער נתק וכי המערער נמנע מליצור עימים קשר.

על פי האמור בתסוקיר, המערער בן 23, רווק ואב לילדה בת שנה וחצי, התגורר בבית אמו בבית שימוש ועובד במטבח של מפעל לייצור מזון. בתסוקיר התייחסות למשפחה המוצא של המערער, שעלהה לארץ מאיופיה בשנת 2001, ולקורות חייו של המערער - בין היתר לכך ששיטים לימודי תיקון עם תעודת בגרות חיליקית וסיים שירות צבאי מלא. צוין כי אין למערער הרשות קודמות וכי הוא מקבל אחריות חיליקית בגין עבריה הנדונה. כן הסביר המערער כי היה תחת השפעת אלכוהול בעת האירוע. מצינת המבחן העריכה כי במצבים אחרים בחו"ל, עלול המערער להגיב באימפרוביזציות ובתוקפנות, מתוך תחושת עלבון וזלזול, כשהוא מרגיש עצמו חסר אונים, במיוחד אל מול רשותו אכיפת החוק, אשר לתחשטו מתנצלות לו בשל היותו ממוצא אתיופי. מדובר בגורמי סיכון להישנות עבירות בעתיד. עם זאת, צוין כי מדובר בבחור בעל שאיפות לק"ם אורח חיים תקין ושומר חוק, המבטא בעמדות חייבות ללא מעורבות עברייןית קודמת.

מצינת המבחן המליצה לבטל את הרשותו של המערער, שכן זו עלולה להיות לו לרועץ ולהחסם אפשרות תעסוקה בהמשך חייו. לחילופין המליצה על צו שירות לtauvelat הציבור בהיקף 140 שעות וכן על צו מבחן למשך שנה, במסגרתו ישתנה המערער ב"סננת חוק ומשפט".

בתסוקיר מיום **6.1.2015** ציינה המצינת המבחן כי יצירה קשר עם המערער, כדי להזמין לבדיקת התאמתו ל"סננת חוק ומשפט" אך המערער הדגיש כי אין ברצונו להשתלב במסגרת מעין זו, שכן הוא עובד ואין באפשרותו לפנות זמן לשם כך. המערער סירב להצעה אף שהוגשה לפני חשבות ההשתתפות בסדנא לתהליכי שיקומו.

מצינת המבחן ציינה כי לאור עמדתו הנוקשה של המערער, הנובעת להערכתה מוקשי במתן אמון בגורםים ממשדים'ם ובשיתוף פעולה, להערכתה המערער יתקשה לעמוד במחויבות הנדרשת בענישה מסווג שירות לtauvelat הציבור. כן הוסיף כי אם יביע המערער מחויבות ונוכנות לבצע עבירה זו, ניתן יהיה לשකול בשנית העמדתו בצו של"צ, בנוסף להטלת צו מבחן.

3. בטיעוניה לעונש ביקשה המשיבה לקבוע מתחם ענישה בין מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין מספר חדשי מאסר בפועל, ולגבי עונשו של המערער ביקשה כי יגזר עליו עונש ברף התחתון של המתחם, מספר חדשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס.

ב"כ המערער ביקש לאמצץ את המלצת שירות המבחן לביטול הרשעה.

המערער עצמו הביע חרטה וצין כי כיום הוא חושב על עתידו ועל עתיד משפחתו.

4. בוגר דינו התייחס בית-משפט קמא לעבירות בהן הורשע המערער, וכן התייחס לאמור בתסוקיר שירות המבחן, ממנה הסיק כי לדעת שירות המבחן נוטה המערער להתנהגות אימפלטיבית ותוקפנית וכי המערער מקבל אחריות חלקית בלבד למשיו ומכחיש שימושו באליםות כלפי השוטר. בית המשפט התייחס להמלצת שירות המבחן, וצין כי שירות המבחן התרשם שהמערער יתקשה לעמוד במחויבות הנדרשת ביצועו של"צ.

בית המשפט דחה את המליצה להימנע מהרשעתו של המערער, הן בשל היעדר ראייה לפגיעה עתידית של הרשעה במערער והן בשל מהות העבירה.

לגביו מתחם הענישה קבע בית המשפט כי המתחם עומד בין מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות לבין מאסר בפועל למשך 12 חודשים. לעניין זה התייחס בית המשפט לערכיהם המוגנים, ובهم מניעת פגעה בנציגי החוק. כן התייחס לנسبות ביצוע העבירה - הפעלת כח על ידי המערער, בהיותו נתון תחת השפעת אלכוהול; התערבות המערער במהלך אירוע בין השוטר לבין אדם אחר; העובדה שתחילה היכה המערער את השוטר בידו ולאחר מכן נגח בראשו של השוטר; בית המשפט ציין כי מדובר באליםות מתמשכת, שהייתה עלולה להביא לחבלות קשות. מנגד התחשב בכך שלא נגרמה לשוטר כל חבלה.

לגביו הפסיקה הנהוגת, קבע בית המשפט כי זו נעה בין מאסר על תנאי ועד למאסר בפועל, כל מקרה על פי נסיבותו.

בסיום של דבר, בהתחשב בכך שהמערער קיבל אחריות חלקית בלבד למשיו ובכך שמדובר באדם הנוטה להתנהגות אימפלטיבית ותוקפנית, ומайдך בהתחשב בנסיבות האישיות של המערער, שהינו אדם צער, אשר התמודד במהלך חייו עם אתגרים שונים ולא הסתבר בפלילים, גזר עונשו של המערער כמפורט לעיל.

5. ב"כ המערער טוענים כי טעה בית-משפט קמא הן במתחם העונש אותו קבע והן בהשito על המערער מאסר בפועל של חמישה חודשים אשר ירצו בעבודות שירות.

לגביו מתחם העונשה התייחסו לפסיקה הנוגנת, והפנו לגזרי דין בהם נגזר על נאשימים שירות לתועלת הציבור או קנס, לצד מאסר על תנאי.

לגביו העונש שנגזר על המערער, טענו כי לא ניתן משקל מספק לנسبות המקלות, ובהן גילו הצער של המערער - כבן 19 שנה בעת ביצוע העבירות; הסתבכות ראשונה עם החוק; והבעת צער וחרטה על ידי המערער במהלך הティיעונים לעונש. כן נטען כי קביעה בית המשפט, לפיה המערער סירב להשתתף בסדנה וכן הקביעה כי שירות המבחן התרשם שהמערער יתקשה לעמוד במחויבות הנדרשת לביצוע של"צ, הינה קביאות שגויות.

לטענת ב"כ המערער, ראוי להטיל על המערער, חלף עבירות השירות, שירות לתועלת הציבור לצד צו מבנן.

6. ב"כ המשיבה טען כי התוצאה אליה הגיע בית-משפט כאמור, הינה תוצאה סבירה, ואין מקום להתערב בה. נטען כי מדובר בעבירה של תקיפה שוטר בנسبות מחמירות, שהמחוקק קבע לצידה עונש מאסר חובה. כן נטען לנسبותיו של המקרה - צער ששתה אלכוהול יחד עם חבריו, התערב בפועלתו של השוטר לפני אדם אחר, היכא את השוטר בידו ולאחר מכן נגח בו בראשו. עוד ציין כי המערער לא שיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן.

7. לאחר שמיית טיעוני הצדדים ועion במסמכים שהוצגו לפנינו, דעתנו שונה מדעתו של בית-משפט כאמור, והגענו למסקנה לפיה, בנسبותיו של המקרה הנדון, ניתן להקל בגזר הדין, הן באשר למתחם העונש ההולם והן באשר לעונש שנגזר על המערער.

צוין כי בית המשפט נתן את המשקל הראו לחומרת העבירה של תקיפה שוטר בנسبות מחמירות, לכך שמדובר ביותר מעשה אלימות אחד, וכך שהמעשים נעשו תחת השפעת אלכוהול. עם זאת, אנו סבורים כי היה מקום ליתן משקל רב יותר לעובדה שבסוףו של דבר לא נגרמה לשוטר כל חבלה, לכך שלא מדובר באירוע מתוכנן אלא במעשים ספונטניים, החלוף הזמן מאז האירועים שהיו בינואר 2011 וכן לפסיקה הנוגנת בעבירות דומות, כפי שהובאה על ידי הסגנוריה.

לפיכך, במקרה זה אנו קובעים את מתחם העונש ההולם בין שירות לתועלת הציבור לצד מאסר על תנאי, לבון מספר חודשים של מאסר בפועל.

אשר לעונש המתאים בתחום העונשה - בית המשפט גזר עונשו של המערער ברף התחתון של מתחם העונשה שקבע, תוך שהביא בחשבון את כל הנسبות הרלוונטיות, ובهن, מחד, נטילת אחריות חלקית על ידי המערער, ומайдן היומו של המערער אדם צער, שזו הסתבכותו הראשונה עם החוק. זאת ועוד, מאז האירוע, בינואר 2011, לא הסתבר

המערער פעם נספת עם החוק.

בניגוד לטענת ב"כ המערער, לא נפלה שגגה מלפני בית המשפט, בקביעתו כי המערער סירב להשתתף בסדנת חוק ומשפט במסגרת שירות המבחן וכי קצינת המבחן התרשמה שהמערער יתקשה לעמוד המחויבויות הנדרשות ביצוע של"צ. הדברים מצוינים באופן מפורש בתסaurus השני שunitן בעניינו של המערער, ביום 6.1.2015 - "הוא הדגיש בפנינו כי אין ברצונו להשתתב במסגרת מעין זו... חרף ניסיונותינו הרבים לדרבנו, כשהdagshnu את חשיבות השתתפותו בסדנא לתהליכי שיקומו, הוא סירב להצעותינו", וכן "אנו מעריכים כי הוא יתקשה לעמוד במחויבות הנדרשת בעמידה בענייה מסווג שירות לתועלת הציבור...".

עם זאת, משונה מתחם הענישה, והרף התחחות במתחם אינו מאסר, ומאחר שגם המשיבה הביעה עמדתה, בבית-משפט קמא, כי יש לגזר עונשו של המערער ברף התחחות של המתחם - יש מקום להתערב גם בגזר הדין, ולגזר על המערער שירות לתועלת הציבור בהיקף מורחב, מאסר על תנאי כעונש מרתייע וזו מבחן, וזאת מתוך הנחה ותקווה שהמערער למד בinternים את הליך, ויעמוד במחויבות הנדרשת לביצוע שירות לתועלת הציבור.

8. אשר על כן אנו מקבלים את הערכו, וחילף גזר דין של בית-משפט קמא, אנו גוזרים דין של המערער כמפורט להלן:

א. שירות לתועלת הציבור בהיקף 250 שעות, בהתאם לתקנית שיגיש שירות המבחן תוך 30 ימים.

mobher לumarur כי אם לא יעמוד ביצוע השל"צ, יגזר עונשו מחדש.

ב. מאסר על תנאי למשך 3 חודשים, אותו לא ירצה המערער אלא אם יעבור, תוך 3 שנים ממועד מתן גזר הדין (28.1.2015) עבירה כלשהי נגד שוטרים.

ג. ניתן בזה צו מבחן למשך שנה. על המערער לעמוד בקשר עם שירות המבחן, על פי דרישות שירות המבחן.

המצוירות תשלח העתק פסק הדין לשירות המבחן ולב"כ הצדדים.

ניתן היום, ט"ו בסיוון התשע"ה, 2 ביוני 2015, בהיעדר הצדדים (על-פי הסכמתם).

משה בר-עם, שופט

רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת

יורם נועם, שופט